

Nevtralnostni zakon se odpravi? - Težke izgube v bitkah

Ukaz za streljanje na ladje osišča v veljavi

Mornariški tajnik Knox objavil, da prično s tem torkom ameriške ladje streljati. — Predsednik razmotrival s kongresnimi voditelji razveljavljenje nevtralnosti.

Washington, D. C. — Dočim je v ponedeljek mornariški tajnik Knox objavil, da stopi naslednji dan, v torek, v veljavo predsednikov ukaz, da ameriške ladje streljajo na ladje osišča, ako jih najdejo na Atlantiku, se je pa isti dan razpravljalo v vladnih krogih vprašanje, da se nevtralnostni zakon sploh odpravi, da na ta način odpadejo omejitve, katerih se mora vlada še držati pri pošiljanju pomoči Angliji.

Kakor znano, je na podlagi tega zakona prepovedano ameriškim ladjam pluti v pristanišča držav, ki stoje v vojni, ali pa v taka morja, ki jih predsednik s posebnim proglasom označi kot nevarna. Ta dežela pa je šla pri svoji pomoči Angliji že tako daleč, da je težko govoriti o kaki nevtralnosti; newyorški župan La Guardia, ki ima veliko besedo pri vladnem obrambnem programu in, ki je eden med prvimi, kateri pritiskajo na aktivnejše ameriško sodelovanje v vojni, se je v ponedeljek na konvenciji legionarjev v Milwaukee odkrito izrazil tako: "Ne varjate se — ta dežela ni nevtralna."

Razvidi se torej, da je nevtralnost Amerike takorekole še na papirju in vodilni krogi zdaj delujejo na to, da se ta maska odvrže ter, da postanejo Zed. države odkrita zaveznica Anglije in njenih zaveznic, četudi dejansko morebiti ne stopijo v vojno. O tem predmetu je imel predsednik v ponedeljek konferenco s kongresnimi voditelji. Objavilo se je, da se ni storil nikak definitivni sklep, vendar pa je pričakovati, da bo kongres v kratkem prejel predlog, naj nevtralnostni zakon razveljavi.

Isti dan se je objavilo, da namerava ta četrtek predsednik v posebni poslanici zahtevati od kongresa nadaljnjih šest milijard dolarjev v uporabo pod "lend-lease" zakonom, namreč, da se nabavi material, ki se bo dajal "na posodo" Angliji in njenim zaveznicam. Doslej je bilo v ta namen že odobrenih sedem milijard, kar je nadaljnji dokaz o ne-nevtralnosti Amerike.

Se najbolj drastičen dokaz o tem pa je podal predsednik s svojim ukazom, naj ameriške ladje streljajo na ladje osišča. Ta ukaz je, kakor znano, izdal predsednik zadnji četrtek, a zdí se, da je hotela vlada dati osiščnim napadalnim ladjam dovolj časa, da se umaknejo z Atlantika, kajti ukaz je stopil v veljavo šele ta torek. Uveljavljenje je objavil mornariški tajnik Knox, ko je imel v ponedeljek govor na legionarski konvenciji v Milwaukee. Po njegovi izjavi bodo ameri-

OBRAMBNI PROGRAM BO ZAHTEVAL POTREBŠČINE

Washington, D. C. — Obrambni program bo posegel še bolj globoko v javno življenje in bo moralo iti zanj dosti potrebščin, ki so zdaj v vsakdanji uporabi. Tako se bo moralo, kakor je objavil produkcijski urad, ustaviti izdelovanje ženskih lasnih igel iz žice ter se bodo morale te nadomestiti z iglami iz lesa ali kake druge snovi. Odpravljena bo tudi uporaba stanijola (kovinskega papirja), v katerega se zavija razna živila, kakor sir, bonboni, itd., ter bo moral njegovo mesto zavzeti celofan ali kaj podobnega. Iz aluminija se sploh ne bo moglo več izdelovati nikako posodje.

GRKI MORAJO STRADATI

Ankara, Turčija. — Kakor pripoveduje neki nevtralni opazovalec, ki je nedavno prišel semkaj iz grške prestolice Aten, vlada tamkaj taka lakota, da ljudje od gladi padajo na cestah. Pomanjkanje se je poostrilo zlasti še zato, ker je ribičem prepovedano, oddaljit se od obrežja več kakor pet milj, in sicer zato, ker je več Grkov in Britancev že pobegnilo iz dežele v ribiških čolnih. Še v večji stiski kakor domače prebivalstvo pa so britanski vojaki, ki se jim ni posrečilo, da bi ob umiku pobegnili z Grške. Zdaj se morajo skrivati v raznih gorskih vaseh in v težavah so zlasti zato, ker se za nje ne izdajajo živilske karte, in torej tudi živil ne dobe.

PO ŽENI MU BILO DOLGČAS

Chicago, Ill. — Dolgčas mu je bilo po ženi. Ta vzrok je navedel 20 let stari Alex. Geller za svojo dezertacijo, ko je bil zadnji ponedeljek prijet od tukajšnje policije. Teden prej je med manevri blizu Arcadia, La., zapustil svoj artillerijski oddelek ter se vrnil na svoj dom v Chicago, kjer je dobil delo na neki gasolinski postaji. Kakor pa je dejal, je imel s svojo dezertacijo dober namen: Pričakujejo namreč otroka in hotel je prislužiti dovolj denarja, da bo imela žena za bolnišnico, na kar se je nameraval, kot trdi, vrniti k svojemu oddelku.

V JUŽNI AMERIKI SI ZOPET V LASEH

Guayaquil, Ecuador. — Med tukajšnje republike in sosedo Peru so v ponedeljek zopet vzplapolali obmejni spopadi. Kakor se je namreč tukaj objavilo, so peruvanski aeroplani prileteli nad ekvadorsko ozemlje ter vrgli več bomb.

OSIŠČNIM ČETAM SE IZJALOVIL NAPAD

Kairo, Egipt. — Dve koloni osiščnih čet ste vdrli zadnji ponedeljek iz Libije preko meje v Egipt ter se jim je posrečilo, prodreti celih 35 milj daleč. Njih uspeh pa je bil kratak, kajti britanske sile so izvršile na nje protinapad ter jih vrgle nazaj v Libijo in jim obenem zadale težke izgube.

Boji najhujši na leningrajski fronti

Nemci poročajo o porazu 18. ruskih divizij. — Pri Leningradu se morajo boriti za vsako ped zemlje. — Rusi trdijo, da so potopili deset nemških ladij na Baltiku.

KRATKE VESTI

Columbus, O. — Deset železniških vozov, napolnjenih z oljem, je izbruhnilo v plamen, ko je vlak, na katerem so se vozili, skočil zadnji ponedeljek v tukajšnji bližini s tira. Velikanski ogenj ko je gorelo okrog 100,000 galonov olja, se je videl skoraj 20 milj daleč. — Čungking, Kitajska. — Tukajšnje vojaško poveljstvo je objavilo v ponedeljek, da se je na kitajskem ozemlju, zasedenem od Japoncev, uprla zadnji teden kakih 30,000 kitajskih vojakov, pobilo število japonskih častnikov ter nato prestopilo v Čiang Kai-šekovo armado.

Berlin, Nemčija. — V norveški prestolici Oslo in v predmestjih se je v ponedeljek odpravilo obsedeno stanje, ki je bilo v veljavi teden dni. To je sporočila nemška časopisna agencija. Tekom tega tedna sta bila dva norveška delavska voditelja usmrčena. — Manzanillo, Mehika. — Semkaj je prispel neki japonski parnik, ki je bil prva japonska ladja, ki je pristala v Mehiki tekom poldrugega meseca. Bil je težko obložen s tovorom in pošto.

NADALJNJE OMEJITVE ZA INDUSTRIJO Washington, D. C. — Medtem, ko se vladni urad, ki ima v oskrbi vojno produkcijo, pripravlja, da bo naložil omejitve v gradbeni industriji, se je pa znatna omejitev že odredila za avtomobilsko industrijo. Zadnji ponedeljek se je izdala avtomobilskim podjetjem od-

redba, po kateri bodo morala decembersko produkcijo avtomobilov znižati za skoraj polovico, namreč od 396,823 avtomobilov, kolikor jih je bilo izdelanih lanskega decembra, na 204,848. Glede omejitve v gradbeni industriji se je razodelo, da se bodo v bodoče mogle graditi le manjše hiše, vredne do \$6,000, češ, da za večja poslopja se ne bo dobil material, ker se bo ta uporabil za poslopja, ki pridejo v poštev za obrambo.

FILIPINCI SE VEŽBAJO ZA NAPAD

Oblasti na Filipinih so odredile, da se ima prebivalstvo izveščati za morebitne slučaje zračnega napada, in zato se vršijo od časa do časa vaje, pri katerih se morajo ljudje na zviših siren umakniti v zračna zaklonišča. Slika kaže prizor ob neki taki vaji.

Iz stare domovine

Ze nekaj dni pred vdorom sovražnih čet v Jugoslavijo, je stotine Mariborčanov bežalo iz mesta na deželo. — Profesor Dr. France Trdan, znan tudi ameriškim Slovincem, umrl. — Še druge zapoznele vesti.

Beg iz Maribora

V ljubljanskem dnevniku "Slovenec" z dne 4. aprila, to je dva dni pred vdorom sovražnih čet v Jugoslavijo, pri naša dopis iz Maribora, v katerem je med drugim tudi sledeče: Ljudje, ki prihajajo iz drugih mest zadnje dni v Maribor, kar ne morejo nas Mariborčanov razumeti. V domačem kraju so opazili vedno samo hladnokrvnost in mirnost, pri nas pa srečujejo same preplašene, zbegane obraze. Način, kako smo se Mariborčani držali zadnje dneve, nam nikakor ni v čast ter nam kaže, da smo presneto slabih živcev. In najslabše so se odrezali v tej živčni vojni tisti, ki so se sedaj vedno štulili v prve vrste, se postavljali kot prvaki in kazali največjo korajžo.

Na kolodvorih, na avtobusni postaji, na cestah, ki peljejo iz Maribora, povsod smo opazili zadnje dni prizore, ki jih nihče ne bi pričakoval. Natovorjeni z vsemi mogočimi kovčki, bisagami zavoji, so se drenjali pri potniških blagajnah, zasedali vlake, polnili avtobuse, osebne avtomobile, izvoške in kmečke vozove in vse je drvelo iz mesta na deželo. Ceste so bile polne voznikov, ki so prihajali v Maribor od kdove kako daleč ter se vračali visoko natovorjeni. V bližnji in daljni okolici mesta so oživele vse viničarije in koče, vse so dobile nove goste iz mesta. Meščani, ki žive že desetletja v mestu ter se sploh niso zavedali, da imajo kje na deželi kakšne sorodnike, so se jih sedaj začeli spominjati ter so se začeli seliti k njim. Imenitne mestne gospe, za katere je bilo prej vse premočno fino in dobro, se zadovoljujejo sedaj na kmetih s slabimi posteljami, trdo slamo in kmečko hrano. Tisoči so na tak način izginili iz mesta, trgovine s kovčki so v Mariboru vse izpraznjene, da ne dobiš kovčka več za noben denar. Do biček od preseljevanja pa imajo izvoški in postreški in kmečki vozniki.

Cudno, kako je ta panika zajela samo Maribor, dočim je v drugih mestih ne poznajo. Ljubljana ni dosti dalje od meje, kakor Maribor, pa vendar ljubljanačani ne beže iz mesta. Mariborčani, ki se selijo misleč, da varujejo s tem svojo kožo, pa ne pomišljajo, kako škodljivo vplivajo s tem na ostale someščane in na podeželje, kamor se zatekajo.

Zrtev posledic vojne

Iz Clevelanda, Ohio, poročajo, da je prejel Rev. Julius Slapšak iz Ljubljane kratko sicer, a pretresljivo sporočilo, da je tam umrl Dr. France Trdan, profesor na škofovih zavodih v Št. Vidu pri Ljublja-

ni, katere je sedaj zasedel Hitler, potem ko je iz njega pregnal dijake in profesorje. — Rev. Julius Slapšak je prejel to žalostno vest od svoje matere, katera mu na kratko poroča, da je Dr. Fr. Trdan 12. avgusta še pisal domov, toda na Veliki Šmarni, 15. avgusta, je že ležal na mrtvaškem odru. — Doma je bil iz Sušja, pri Ribnici. Odkar so naziji zasedli Gorenjsko in pregnali dijake in profesorje iz škofovih zavodov v Št. Vidu, je Dr. Trdan živel v Ljubljani.

Dr. France Trdan je bil star okrog 58 let. Bil je učenjak, poleg tega pa jako veselo narave in tudi šaljivec. Leta 1936 se je nahajal nekaj časa tudi v Ameriki. Mnogim bo poznan po premikajočih slikah iz domovine, katere je v marsikateri naselbini kazal Mr. Grdin in v študentski hiši, ki je v zadnjem času dobavljala Dr. France Trdan, ki je iz tega namena, da je ameriškim Slovincem podal krasne slike iz domovine, prepotoval menda vso Slovenijo in slikal prizore, ki so jih mnogi rojaki gledali na platnu in jim bodo ostali v večnem spominu. — Škoda moža, o katerem lahko rečemo, da je postal žrtev sedanjih stisk, ki so zajele našo ljubó domovino, zlasti Slovenijo.

Novije vesti po "Slavonic Bulletinu"

Poročilo prekoceanskega brzojava javlja, da je Ilo Gaj, državnik Hrvatske in več zastopnikov prišlo v Budimpešto, da z ogrsko vlado vodijo pogovore glede Medfurja.

"Donau Zeitung" poroča iz Beograda, da je 500 ženskih delavk, 1000 bosanskih rudarjev in 1000 rokodelcev odšlo iz Zagreba v Nemčijo.

Agencija Stefani pa poroča iz Rima, da je Ante Pavelić izdal odlok, da se umetniški paviljon v Zagrebu spremeni v turško mošejo.

Avtomobilska nesreča

V bližini Karlovca je prišlo do hude avtomobilske nesreče. Tovorni avto podružnice pivovarne Union, se je prevrnil v občestno jamo. Pri tem se je smrtno ponesrečil gostilničar Gjurjo Pogačič iz Belaja. Njegova žena in otrok, ki sta se vozila z njima na avtomobilu, sta bila pa hudo ranjena, da so ju morali odpeljati v bolnišnico.

Nesreča

Nesreča je zadela pri delu 21 letnega mizarskega pomočnika Jožeta Zamen-o. Jože je bil zaposlen pri mizarskem mojstru Sršenu v Vodica, kjer si je po nesreči prerezal žile na desni roki.

Najnovije vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovenec"

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izjela vsak dan razen nedelj, ponedelj in danov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Objava in delo EDINOST PUBLISHING CO.

Published by EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Subscription rates table for various durations and regions.

Subscription rates table for various durations and regions.

Dopis valnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnovom, ko izide list.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kaj bo z Italijo?

Zavedamo se, da igrati preroka za kako uredniško mizo in napovedavati to in ono, je nekaj lažjega, kakor pa voditi vojske dejansko na frontah.

Kakor zgleđa bodo skušali Nemci ustvariti pozicijsko vojskovanje v Rusiji preko zime. To je seveda, če jih bodo Rusi pri miru pustili, kar je dvomljivo.

Italija se nahaja v težkem položaju. Italijanski zastopniki so še v maju opozarjali Hitlerja v Berchtesgaden, da Italija ima komaj živeža do srede oktobra.

Gotova poročila sicer namigujejo, da Angleži nekaj pripravljajo. Če to niso sama prazna namigavanja, se bo kmalu pokazalo.

Značilno je tudi, da Angleži se takoj zvežejo z vsakim in posebno povdarjajo, naj se ne sklone separatnega miru.

Mi nismo zato, da bi želeli italijanskemu ljudstvu vojnih grozot. Ampak, dokler Italijani hodijo s Hitlerjem in mu pomagajo, toliko časa so sokrivci, njegovi pomagači, so odgovorni pri vsem brutalnem modernem barbarstvu in kot take je treba s silo in orožjem ugonobiti.

In Italijanom zgleđa, da Angleži nekam prizanašajo. Zakaj in čemu?

RAZNO IZ PUEBLE

Pueblo, Colo. Ze več prijateljic je bilo, ki so me opomnile in rekle: Mary, en dopis si nam dolžna, saj si nam obljubila, da boš pisala, kako si šla na novo mašo.

Ze lansko leto sem vam opisovala, kako smo hodili po Kaliforniji in kaj vse smo videli, kakor vam tudi sporočila, kam smo se nameravali podati za letošnje poletje.

Ze poprej smo se z zdravniški pomenili, da bomo dali našega bolnika v 45 milj oddaljeno mesto Colorado Springs, v bolnišnico, ker imajo tam velike stroje z "X" žarki.

skrbelo in bi ga to lahko oviralo pri učenju. — Rekla sem mu, naj ne zameri, ker ni nihče prišel za graduacijo, pa je pripomnil, da se je vedno oziral, če bo zagledal kje kak znan obraz, pa le ni bilo nikogar.

Ko prideva domov, ga potihovo povedem v bolnišnico s sobo k očetu, kateremu rečem: Glej, Martin (Tini) je prišel iz šole. Pa ga je oče malo pogledal in ga ni spoznal.

Ze poprej smo se v zdravniški pomenili, da bomo dali našega bolnika v 45 milj oddaljeno mesto Colorado Springs, v bolnišnico, ker imajo tam velike stroje z "X" žarki.

pazi nanj in mu ne sme povedati, da gremo ostali v Kansas na novo mašo, ker bi ga to preveč skrbelo, da se nam kaj ne pripeti in take skrbi niso dobre za bolnika.

V KALIFORNIJO IN NAZAJ

(Konec) — Peljali smo se skozi Yemantiko, Fresco, Oakland in Golden Bay most. Golden Bay most je krajši kakor Oakland, je pa višji da gredo pod njim tudi največji parniki.

V dolžnost si štejem, da se ob koncu mojega pisanja zahvalim mojemu bratu in njegovi soprogji za vso postrežbo, ki sem je bil pri njih in od njih deležen.

Drugo jutro se pa odpeljem na postajo za odhod proti Chicagu. — Naj omenim, da sem se vozil v Kalifornijo kot berač, nazaj grede proti Chicagu, pa kakor gospod in za to se moram zopet zahvaliti mojemu bratu, ki mi je premenil vožni listek za "Stream Line" do Los Angeles in od tam do Chicagu pa Pullman. Prav srčna hvala Joe tudi za to!

Naj sedaj omenim še to, kaj sem videl do Los Angeles in potem vso pot do Chicage. — San Mateo je prav lepo mesto in lepi domovi. Santa Clara univerza je v sredini mesta in je bilo zgrajeno po jezuitskih misijonarjih leta 1851.

uspeva. — King City in Upper Salinas Valley je zelo pripraven za fižol, peso, žito in za živinorejo. V Salinas smo se tudi ustavili, ker so nam morali priprijeti še en stroj, kajti progga se je začela močno dvigati.

— Mesto Atascadero, kamor smo se kmalu pripeljali, je že za skoro 500 čevljev višje nad morjem. Tukaj okoli so jako lepi vrtovi in domovi, pa tudi jako lepo farmarsko središče. — Santa Margareta je pa pod Santa Lucija gorovjem, je znana po svoji mirni okolici, poraščeni s hrasti. Je zelo prikupno mesto. — Višje gori je Tunnel Six. Tod se pričnajo številni predori, skozi gorovje, katerih najdaljši meri 3616 čevljev. Tu je tudi najvišji kraj, koder vozi železnica in je 1340 čevljev nad morjem, inakar se obrnemo zopet navzdol in privozimo v Serano, južno od Santa Lucia Mountain, odkoder se odpre krasen razgled po dolini San Luis Obispo, kjer se v mestu enakega imena tudi vstavimo. Tukaj je tudi staro špansko mesto in misijon tega imena, katterega so ustanovili leta 1772. Preden prispemo v to mesto je tako velik ovinek, da če se vozíš v sredini vlaka, lahko vidiš oba konca vlaka, kar je tudi svojevrstna zanimivost zlasti za ameriške železnice, ki imajo proge po večini izpeljane v ravni črti. Ko se je vlak na postaji vstavil, so zopet premenili stroj in sicer so ga pridelili k drugemu vlaku, ki je prišel ravno z nasprotni strani in vozil v smeri odkoder smo se pripeljali mi, stroj od tega vlaka so pa pridelili našemu, ki nas je potegnil naprej in privozili smo v Pismo, ki je mesto pri morju. Tu vozi vlak 113 milj poleg morja. V Pismu je krasen pomol in je tudi sverna točka "Daylight trip", s katerim vlakom sem se vozil.

Kakih štirinajst milj od Pisma je Guadalupa, ki leži v rodoviti Santa Maria Valley, kjer zlasti uspeva fižol, sladkorna pesa, jecmen, solata. — Mesto Concepcion je pa blizu tistega skalovja ob morju, kjer se je leta 1923 ameriški rušilec razbil. — Potem je na prvem mestu Gaviota, središče bogatega pridelka orehov in oljčnih gajev. Olje kar po ceveh teče od San Joaquin Valley na ladje, ki ga odvažajo drugam. Stari misijon Santa Ynez je bil tukaj zgrajen leta 1804. — Mesto Goleta, katero sledi prejšnjemu, je zopet bogato na orehovih gozdovih, pa tudi fižol zelo obrabi po tamšnjih poljih. — Od tu vozimo še kakih osem milj in že smo v Santa Barbara, ki je silno lepo mesto. Tukaj je bil ustanovljen misijon že leta 1786 in je svetovno znan kraj. Tukaj smo se tudi ustavili. Ko smo se peljali po kratkem odmoru naprej, smo kmalu prišli v Summerland, ki je prav blizu morja. Tod okoli so izvrtili oljne vrelce po 300, pa tudi do 1000 čevljev globoko pod vodo. — Pride mesto Ventura, odkoder se začne zopet vožnja poleg morja. Tudi tukaj je misijon, ki je bil ustanovljen leta 1782. — Mesto Oxnard je pri Santa Suzana gorovju. Tu

(Dalje na 4. strani)

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Californičanje v Chicagu Chicago, Ill. — V ponedeljek so nas obiskali Mrs. Pavlina Strnad in z njo njen sin Mr. Frank Strnad, Jr., iz Bell, California. Z njo ste bile Mrs. Mary Lipoglavšek in njena hčerka Miss Florence Lipoglavšek, obe iz Milwaukee, Wisconsin. O b i s k a l e so nekatere znanke v So. Chicagu in Chicagu ter se oglasile tudi v našem uredništvu. Ob tej priliki so si v knjigarni Amer. Slovenca nabrali za spomin na slovensko pesem in godbo slovenskih gramofonskih plošč, katere jih bodo kratkočasile v lepi sončni Kaliforniji. Obenem so si ogledali tudi tiskarno. — Za prijateljski obisk najlepša hvala in pa srečno pot proti Tihem morju!

Srebrna poroka Cleveland, O. — Zadnji teden sta slavila petindvajsetletnico zakonskega življenja Mr. in Mrs. Joseph Plevnik iz 186. ceste. Njuna hčerka Paulina je s svojim soprogom g. polkovnikom Mirkom Burjo prispela iz Washingtona, da sta častitala ljubljening staršem ob tem pomembnem dnevu.

Rojenice Pueblo, Colo. — Prijazne vile rojenice so napravile obisk pri družini Mr. in Mrs. Ovečka in jim prinesle v dar zalo hčerko prvorojenko. Srečna mati je hčerka Mrs. Rose Levstik. — Prijatelji častitajo! — J. M.

Nagla smrt rojaka Cleveland, O. — Zadnje soboto je tukaj nagloma umrl Louis Lauretig, (Lavretič), iz Shawnee Ave., v starosti 49 let. Rojen je bil v Preserju, tukaj je bival 27 let. Zapuščena žena, dva sina, sestro in več sorodnikov, v starem kraju pa dve sestri in več sorodnikov. Bil je v zadnji vojni v ameriški armadi ter je spadal v zvezo ameriških legionarjev, kateri so se udeležili njegovega pogreba.

Nagrade za lepe vrtove Cleveland, O. — Ze nekaj let sem, se vsako leto vrši pod pokroviteljstvom tukajšnjega časopisa "Cleveland Press" kontest za najlepši vrt. V letošnjem kontestu je dobila prvo nagrado za najlepši vrt Mrs. Frank Ponikvar na Bonna Ave. Drugo nagrado je pa dobila Mrs. Charles Winter, tudi na Bonna Ave. Pač lepo priznanje našim marljivim gospodinjam.

Pod vlak je skočil Jenners, Pa. — Dne 3. septembra je tukaj skočil pod vlak rojak Josip Turšič, star 52 let. Dejanje je izvršil, ko je imel iti v New York, kjer se nahaja njegova družina. Kaj je temu vzrok, ni znano. Zapuščena žena, sina in dva brata. V Ameriki je živel 35 let. Doma je bil od Cerknice na Notranjskem.

BREZKORISTNA NAGRADA (288)

TOMMY'S FALL KNOCKED THE BREATH OUT OF HIM. HE LAY MOTIONLESS IN THE PATH OF THE LION. THE CUBS WERE WILDERED.

THEY TOOK A BRAVE STANCE IN FRONT OF HIM. THEIR HOSTILE GROWLS WARNING THE BIG LION TO HALT.

TOMMY WAS WINNING HIS REWARD FOR HIS KINDNESS TO THE CUBS BUT HOW COULD THE SMALL DEFENDERS STOP THE SINGLE BURGLES?

TOMMY WAS WINNING HIS REWARD FOR HIS KINDNESS TO THE CUBS BUT HOW COULD THE SMALL DEFENDERS STOP THE SINGLE BURGLES?

Padec je Tommyju vzela zavest. Nepremično je ležal na potu. Mladi levji so bili razdraženi.

Delovanje njihovih misli je naravna skrivnost, toda razumela sta, da je deček njun prijatelj in da je sedaj v nevarnosti.

Postavila sta se pred Tommyja in njuno rečanje je opozarjalo velikega leva, naj se ustavi.

Tommy je bil deležen nagrade, za svojo umišljenost nasproti tema mladencema. Toda kako dolgo bošta mogla zadrževati tega velikana?

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

OB PRIHODU NAŠIH NARODNIH ZASTOPNIKOV V AMERIKO

Kaj je naša naloga danes?

Rev. K. Zakrajšek

Hitro zbirati finančna sredstva za pomoč narodu doma.

Náš narod in našo slovensko zemljo ni zadelo samo gorje okupirane zemlje, temveč nas je naš sovražnik napadel zato, da nas takoj, še pred mirovno konferenco, ubije in popolnoma uniči, da bi imel takrat lažje stališče, češ, slovenskega naroda ni več. Hitler je dal svojim gauleiterjem na slovenski zemlji ukaz: Iztrebite mi takoj slovenski narod iz teh pokrajin. V treh mesecih mora biti vsa Stajerska nemška, v najkrajšem času pa cela Slovenija.

Samo iz tega vidika moremo razumeti vse strašno početje Nemcev na Sloveniji danes. To ni zasedba, to je ubijanje naroda, nekaj, česar noben drug narod, tudi srbski, ni doživel.

Zato mora biti vse, kar bi kakorkoli moglo ohraniti narod, vničeno, ali pomorjeno, ali saj tako vničeno, da narod ne bo mogel kot narod več obstati.

Zato je pa vsak naš izgnanec na Hrvaškem, zlasti pa visoki tisoči naroda v Srbiji za naš narodni obstoj dragocena kapljica naše narodne krvi, katero moramo mi ameriški Slovenci za vsako ceno, z vsemi, tudi največimi žrtvami, skušati rešiti in ohraniti.

V Zagrebu je bilo še 19. junija nad 15 tisoč našega izobraženstva, brez vseh sredstev. Proslili so si od hiše do hiše koščeka kruha. Po Zagrebu so se zbirali mili darovi za nje. Tam je neki Pavle Horvat ustanovil posebno pisarno in poseben odbor iz zagrebških Slovencev, ki so zbirali darove in jih delili tem revežem.

Koliko jih je tam danes, ne vem. Gotovo jih je še mnogo, mnogo več.

Toda tudi Zagreb je v stiski za hrano. Še ko sem bil jaz tam, je že primanjkovalo živila, je bilo vse na "karte". Kako je še le danes! Kako bo šele pozimi.

Nekatera poročila najnovejših dni so vedela povedati, da jih hrvaška vlada že izganja. Sicer tega ne verjamem. Če pa jih, pa dela to samo primorana, ker vidi, da še za domačine ne bo kruha.

Tu je že velika potreba nujne in hitre pomoči. Pot za to podporo moramo skušati najti.

Druge pošiljajo nasilno v Južno Srbijo. Ko sem bil še v Rimu, so prišla poročila, da so jih tja prepeljali že nad stotisoč.

Srbi jih kot dobri bratje sprejemajo ljubeznjivo in pravijo: "Dokler bomo mi imeli skorjo kruha, jo bomo delili z vami, bratje Slovenci."

Toda Srbija je revna, sama zasedana, sama brez kruha. Kje naj dobi strehe za tolike množice? Kje obleke? Kje kruha? Pa sedaj poleti bo že šlo. Kaj bo pozimi? V mrazu? Tisoči bodo morali poginiti, če ne od mraza od lakote, če ne od lakote pa od mraza.

Poročila sicer pravijo, da zahteva Nemčija od Belgrade ogromne svote za preseljevanje Slovencev v Srbijo, ker to naj plača Srbija, ne Nemčija. V koliko so ta poročila točna, nam ni znano. Vendar eno je gotovo, da je v namenih Nemčije naš narod uničiti, torej poskrbeti, da bo v Srbiji žim preje izhiral in poginil.

Tako je padla na nas ameriške Slovence ogromna sveta, da, najsvetejša dolžnost, da rešimo te uboge trpine na Hrvaškem in v Srbiji smrti za lakoto in smrti za mrazom. In to je danes prva in največja dolžnost. To ni so kakki tuji, to so naši lastni ljudji, to so sorodniki ameriških Slovencev, morda najbližji sorodniki. To so naši bivši sovaščani, sofarani, naši sosedji, s katerimi smo preživeli naša mlada leta. To smo mi sami. Zato hitimo na to delo zbira-

nja darov, in po tem takoj skušajmo svoto za svoto spraviti v Evropo in v domovino, da dobe ti ubogi revčki podporo takoj.

Zima se bliža z naglimi koraki. Hitimo, da jim preskrbimo tople obleke, strehe, zavetja pred mrazom.

Zato pa je s tem nastala za nas nova naloga, da to sami storimo in sicer takoj, da organiziramo svoje lastno zbiranje darov. Slovenci hočemo, da imamo zagotovilo, da bodo slovenski in od Slovencev nabrani denar dobili samo Slovenci na Hrvaškem in v Zagrebu, med vojnimi ujetniki pa zopet samo Slovenci, ki so danes najbolj potrebni. Náš narod danes največ trpi. Pri nas gre za rešitev celega naroda pred popolnim narodnim poginom.

Dokler se tega ne uredi, dokler se Slovencev ne da tega jamstva, bo vsaka prošnja, vsak apel za darove med ameriški Slovenci zastoj. Slovenci ne bodo dali, ali saj ne dajmo v toliki meri, kolikor je njihova dolžnost in kolikor bodo dali, če bo to jamstvo dano. Govoril sem z velikimi vodilnimi krogi v New Yorku in v Clevelandu, pa sem povsod dobil ta odgovor. Tako misli slovenski narod v Ameriki, in jaz.

Druga zavira je vodstvo Reliefa. Odbor je sestavljen brez zastopnikov slovenske župniške duhovščine. Ze to je velika napaka. Slovenec zaupa predvsem svojemu duhovniku. To se vidi že v vsej politiki v starem kraju, kjer so voditelji naroda že dolga leta nazaj duhovniki.

To se mora takoj urediti, ker to zahteva nujna potreba naših beguncev in izgnancev.

Jaz predlagam in bom tudi skušal izvesti, da se med Slovenci nabiranje razdeli.

Bodimo realni politiki in računajmo za dejstva. Da bi se dalo delo 50 let danes v enem dnevu podreti, še za misliti ni! Mi smo razdeljeni in drug drugemu ne zaupamo, to je dejstvo in s tem dejstvom moramo računati če hočemo uspeti. Katol. Slovenci smo bili že prevečkrat prevarani in bi bili nerealni ljudje, če bi danes na to pozabili. Katoliški tabor naj uredi svoje zbiranje s svojim odborom na čelu, med seboj, protikatoliški pa svoje s svojim odborom. Oba odbora naj sestavita skupen narodni reliefni svet, iz enakega števila odbornikov obeh strani, ki si naj izvolijo nepristranskega predsednika, da bo vse delo enotno. Ko bi se bilo naše jugoslov. poslanstvo v preteklosti toliko zanimalo za Slovence, kakor se je za Srbe, bi bilo danes poznano dejansko stanje med amer. Slovenci in bi bilo pri organiziranju odbora Reliefa videlo, to upoštevalo, in tako pravilno postopalo in bi ne bilo naredilo te usodne napake, kakor jo je.

In ta razdelitev ni nič slabega. Nasprotno, še dobra in koristna je. Če bodo voditelji obeh strank znali, vzbudili bodo med seboj navdušeno tekmo, katere stranka bo bolj agilna in več nabrala. Ze ta tekma bo nekaj dobrega. En milijon zbrati bo lahko, če se bo stvar pravilno prijala, krepko prijela, če se navdušili ljudi in če se bo znalo vzbuditi zanimanje tudi pri splošni ameriški javnosti, s katero smo ameriški Slovenci ozko povezani kot državljani iste države in z vsem svojim življenjem in delom.

Za katoliške clevelandske Slovence so se sešli clevelandski župniki 28. avgusta in si že izvolili za Ohio svoj pripravljalni odbor v ta namen. Enaki pripravljalni odbori se bodo ustanovili tudi po drugih državah, kjer so Slovenci.

Ker pa treba za tako pobiranje državnega dovoljenja, bodo ti odbori skušali najti pota, da

JUGOSLOVANKE NA DELU ZA RDEČI KRIŽ

Jugoslovanke v Chicagi so pod vodstvom Ameriškega Rdečega križa ustanovile svojo lastno sekcijo, da pomagajo pri reliefnem delu za trpečo Evropo. Skupina ima svoje sestance vsako sredo v glavnem

uradu Rdečega križa, na 605 Sc. Michigan ave., in gornja slika kaže ženske pri enem teh sestankov. Aktivni pri tem delu ste tudi dve odlični Slovenki, namreč Mrs. Helen Kushar ter Mrs. Kosmerl. Mrs. Kushar je predzadnja na skrajni desni

se tudi to uredi. Gotovo bodo poskušali urediti celo stvar najprej z že obstoječim reliefnim odborom, ako bo to šlo. Ako ne, bodo morali iskati drugih potov.

Gotovo je pa eno, da na podlagi sedanje ureditve ne bo tistega uspeha, kakoršen mora biti. Ne en milijon, dva milijona mora biti naš cilj. In ne bo,

jih težko spraviti skupaj, samo ako bodo vse delo sprejeli v roke možje, na pravi način in s pravimi ljudmi.

To je toraj naša takojšna in glavna dolžnost danes.

Ali jo bomo izvršili? Kakor sem rekel: prav nič težka ni in ne bo, samo če bomo znali. In Bog daj, da bi znali...

RAZNOTEROSTI

ITALIJANSKE ČETE PRE-VZAMEJO MESTA NA-ZIJSKIH POLICAJEV NA POLJSKEM

London (ONA) — "S. B." Čete ki štejejo na tisoče italijanskih vojakov so prispele na južno in severno Poljsko, kakor se glasi uradno sporočilo.

Kot se dalje poroča, so bile italijanske čete poslano na Poljsko s tega namena, da prevzamejo mesta nazijskih vojakov, ki so bili kot policaji nastavljeni v zasedeni Poljski, tako da bo omogočeno nazjme ojačiti svoje čete proti Rusom.

ANEKDOTA

Bogat trgovec je hotel nekoč svoje prijatelje in goste presenetiti z nečim posebnim. Prinesel je ples, pa jim je dejal, naj pridejo na to prireditev v kostumih junakov iz romanov Walterja Scotta.

Charles Dickens je bil med povabljenimi, prišel je in je imel na sebi čisto enostaven frak.

"Dragi prijatelj, v fraku?" je menil razočarano gostitelj. "Katero oseba iz Scotta pa nosi frak?"

Nato Dickens z nasmehom: "Jaz sem 'drugi čitatelj', ki ga najdete vendar v vsakem Scottovem romanu..."

AMERIKANCEM POVRA-TEK OLAJŠAN

London, Anglija. — Tukajšnji ameriški konzul je zadnje sredo sporočil Amerikancem, ki žive v Angliji, da jim bo dano več prilike za potovanje, ako se žele vrniti domov. Kakor je omenil, je namreč ameriški državni department dal dovoljenje, da se lahko vozijo tudi na ladjah bojujočih se držav, ter se zato morejo peljati direktno v Zed. države ali pa v Kanado. Dolej je bilo Amerikancem strogo prepovedano, voziti se z ladjami takih držav, ki so v vojni, in so morali zato najprej oditi na Portugalsko ter se od tam peljati ali s kakšno nevtrajno ladjo, ali pa z

aeroplanom. — Drž. department v Washingtonu je razode, da se omenjena prepoved ne prekliče popolnoma, marveč se je izdala olajšava le zato, da se lahko Amerikanci, ki že dolgo čakajo na povratek, lahko odpeljejo domov, vendar pa to store na lastno odgovornost.

OD KONGRESA ZAHTEVA-JO, NAJ SE POSTAVI ZA SVOJO PRAVICO

58 vodilnih osebnosti iz različnih slojev je zadnje nedelje podpisalo izjavo, s katero zahtevajo, naj se kongres postavi za svojo pravico, ki mu gre po ustavi, namreč, da sme samonapovedati vojno. Ta izjava se je nanašala na objavo, ki jo je izdal predsednik Roosevelt v svojem govoru zadnjih četrtak, namreč, ko je dal mornarici Zed. držav ukaz, da ima streljati na ladje osišča, kjer jih najde. Ta ukaz se v izjavi obsoja kot povelje za vojno in je torej predsednik prišel vojno, kar pa se sme zgoditi edino na dovolitev kongresa. Ameriško ljudstvo, tako se povdarja v ustavi, pričakuje od svojih zastopnikov, da takoj podvzamejo potrebne korake, da se proti njega volji ne zaplete Amerika v vojno.

INCIDENT ZARADI BELE-GA KRUHA

V španskem pristanišču Valenciji je prišlo nedavno do značilnega incidenta. Posadka neke angleške ladje, ki je vrgla sidro v luki, je metala med ljudi koščke belega kruha, ki ga je izstradana množica lovila. Mornarji so metali kruh med ljudi z vzkliki, da "samo prijatelji Anglije jedo beli kruh..." Ko so ljudje izvedeli, da mečejo mornarji kruh med beževalstvo na nabrežju, so se drugi dan zopet zbrali na molu, toda policija je topot preprečila prizore iz prejšnjega dneva. Nato je kepitijan neke nemške ladje, ki je bila takisto zasidrana v luki, izročil oblastim nekaj vreč

ZAPISNIK

seje Jugoslovanskega pomožnega odbora v Ameriki, Slovenska sekcija.

Sejo otvori predsednik br Vincent Cainkar ob 10 uri dopoldne dne 19. avgusta 1941, v prostorih glavnega urada KSKJ na naslovu 352 N. Chicago St., Joliet, Illinois.

Prisotni so: V. Cainkar, Josephine Erjavac, Jos. Zalar, John Gornik, Leo Jurjovec, Wm. Rus, F. J. Wedic, Janjo Rogelj, redni člani odbora in Mary Prisland, predsednica S. Z. Z., kot izredna zastopnica. Skupaj je navzočih osem zastopnikov raznih slovenskih organizacij. Poleg teh iz prijaznosti posetita sejo jolietška rokaja gg. Kuhar in Gospodarič.

Predsednik br. Cainkar v otvoritvenem pozdravnem nagovoru izrazi svoje zadovoljstvo ge. Prisland kot prvokrat navzoči na sejah tega odbora ter izrazi upanje, da jo še večkrat vidimo v svoji sredi.

Ker ni ob otvoritvi bil navzoč redni zapisnikar, kateri ca kmalu nato vstopi, to je br. J. Rogelj, je bil za zapisnikarja imenovan Wm. Rus.

Poročilo o svojem poslu podatajniki br. Jos. Zalar, kot sledi: 28. junija sem prejel od br. J. Roglja članek: POZIV SLO- VENCEV, ga odobril in je bil nato priobčen v listih. Za članek zasluži br. Rogelj, direktor publicitete, vse priznanje. Iz državnega urada pa je dobil redne in izredne listine in druge zadeve, katere bodo že prodljoči. Redno poročilo in račune je treba vsaki mesec izpolniti in odposlati. Tako poročilo je bilo poslano za mesec junij 1941.

30. junija 1941 je prejel br. J. Rogelj osnutek listic: POSLOVNICE za podružnice. S predsednikom sta se dogovorila, da se jih dala natisniti samo v angleškem jeziku. Vzorec je predložen in odobren. Iste dne je prejel od g. Blatnika iz Gilbert, Mn. n. vprašanje za ustanovitev podružnice. Mu je poslal vsa potrebna navodila in pojasnila.

11. julija je prejel od g. Pezdireca iz Clevelanda, Ohio, poročilo, da so organizirali podružnico. 14. julija je g. Škof iz St. Louis, Mo. vprašal za podatke za organiziranje podružnice, katere je prejel. Prejel je pismo ali poročilo od predsednika jugoslovanskega odbora in od Janjo Roglja je prejel osnutek pravil, dobro sestavljena, za kar mu izreka čast in priznanje. Predložena bodo kasneje ti zorniki. 29. julija je podal podrobno poročilo seji gl. odbora PSKJ, ki je vse dosedanje delo tega odbora odobrila. Nikakega prispevka pa do sedaj niso mogli napraviti, ker po mnenju državnega zavarovalniškega urada po neki točki pravil, ki darove prepoveduje, ni kaj takega mogoče storiti, dokler pravila ne popravijo, kar se bode zgodilo

in potem bode tudi njih organizacija storila svojo dolžnost. — Iz tiskarne Ausec Brothers, jolietške tvrdke, je prejel naročena naslovu 352 N. Chicago St., Joliet, Illinois. Vzeto z zahvalo na zna-nje.

30. julija je poslal poročilo državnemu uradu.

14. avgusta je povabil za pristop nadaljni dve slovenski ustanovi: Progressivne Slovenke in pa Slovensko moško zvezo, od katerih doslej še ni prejel odgovora.

Med časom je prejel od blagajnika Jurjevca priporočilo, da se naj nabavi pobotnice, brez katerih mu je težko poslovati. Odpisal mu je, da naj počaka seje. Od br. J. Ermenca, člana odbora pa je prejel priporočilo, da bi se naj v važnih zadevah glasovalo potom "proxy", ker njih organizacija ne more poslati na vsako sejo svojega zastopnika. Glede tega nasveta je mnenja, da tako glasovanje pravila izključujejo, kar mu zbornica pritrdi.

Glede pravil je mnenja, da bi se jih dalo natisniti samo v listih in ne v knjižicah in, da bi se naj dalo napraviti nekakšne kartice, POBLASTILA za nabiranje prispevkov.

Dalje poroča, da se je doslej ustanovilo osem podružnic in sicer v: Joliet, Ill.; Cleveland, Ohio; Chisholm, Minn.; Chicago, Ill.; Milwaukee, Wis.; Sheboygan, Wis.; Ely, Minn. in St. Louis, Mo. Iz St. Louisa, Mo. je prejel od nekoga brata Hrvata poročilo, da se bodo pridružili naši sekciji.

Slede poročila drugih zastopnikov kot sledi:

V. Cainkar: Kot predsednik nima nič za poročati, kar ni že tajnik omenil, izvzemši, da je v tiskarni SNPJ naročil uradni papir in koverte, ter ga razposlal na uradnike.

SNPJ gl. odbor je imel akcijo v razpravi na svoji seji, ki je postopanje eksekutive in vse zaključke tega odbora odobrila.

Mrs. Josephine Erjavac: V glasilu SZŽ "ZARJA" je že meseca aprila priobčila apel za pomoč in navotako apelirala na vse podružnice. Akoravno doslej ni bilo še pravega odziva, upa na najboljši in je prepričana, da se bodo podružnice odzvale.

Janko Rogelj: Seja gl. odbora ABZ je sprejela vse zaključke tega odbora in darovala v blagajno Slovenske sekcije JPO vsoto \$500.00.

(Dalje prih.)

— Slovenci! Na vsaki prireditvi, na zabavah, takih ali tskih, se spomnite tudi revežev v stari domovini. Pobirajte darove za nje!

ZLATA KNJIGA

ki smo jo izdali za petdesetletnico

"Amerikanskega Slovenca"

je s stališča slovenske zgodovine in drugače nadvse zanimiva knjiga. Vsaka slovenska hiša bi jo naj imela v svoji hiši. Naročite jo, 50c stane samo

Kdor pa želi naročiti tudi Spominsko knjigo ki je bila izdana za štiridesetletnico "Amerikanskega Slovenca" pred desetimi leti, katerih imamo še nekaj na roki, tak dobi obe skupaj, to je Spominsko knjigo od 40 letnice in se-danjo Zlato knjigo, obe za samo 75c

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road,
Chicago, Illinois

From: Press Section, Defense Savings Staff, Treasury Department, Washington, D. C.

For Immediate Release

FOR DEFENSE

AMERICA ON GUARD

Shows a reproduction of the War Relocation Authority's Defense Savings Poster, showing an exact reproduction of the original "America On Guard" poster by artist Sydney Lewis.

Paul Keller

"Hubert"

ROMAN IZ GOZDOV

Počasi sem lezel pod kmetov klobuk. Bil sem mnogo bolj radoveden na to, koliko jaje bodo znesle kokoši, kakor pa na modrost, ki jo je bogve kateri poslanec izustil v parlamentu. S psoma sem uganjal neumnosti in sem bil vedno zraven, kadar je Padovka prinesla na sonce na dvorišče naše mlade goske, ki so spale čez noč pri kuhinjski peči v loncih, napolnjenih s perličjem.

Tudi tri panje čebel sem kupil. Od tistega časa Tim ne stopi več na vrt. Zdi pa se tudi, da so čebele Tima prav posebno vzlele na muho. Dvakrat je že nosil okrog debelo lice, enkrat pa strašansko zatekel nos. Če se pripeti kaj takega, ima Padovka praznik, kajti nečloveško mu je škodljivo.

Pomladni zrak me zelo utruja. Kadar sem po tri ure v prosti naravi in sedem nato k časopisu, skoraj vedno zadrem-ljem.

Veliko hodim na izprehod. Saj nimam nobenega dela. Niti na misel mi ne pride, da bi v tem svetlem pomladnem času sedel h knjigam, ali pa za pisalno mizo.

Če pridem do delavcev v gozdu, ali pa do kmetov na polju, navadno obstanem pri njih in jih gledam pri delu. Kaj le mislijo o meni postavaču? Veliko lepega ne. Naudičitelj vse poletje ne gre na izprehod, čeprav bi mu bilo po naporni službi v šoli zelo treba. Boji se kmetov, da bi ga opravljali. Kmet nima zmisla za izprehod. Če nima doma ali pa na polju nobenega dela več, gre spat, ali pa sede v krčmi za mizo. Človeka, ki brez namena teka po polju, ima za neumnega. In uverjen je, da bi tako kakor on, morali storiti vsi.

Nekoč sem vprašal mladega fanta, ki je ravno sedel na plugu in grizel svoj kos kruha, ali bi se ne šel rajši malo izprehajati.

"Ne," je rekel, "to bi bilo predolgočasno zame. Toda tako bogat, kakor ste vi, bi rad bil."

Vprašal sem ga, kaj bi potem delal. Zasmel se je v zadregi, pa sem le spravil to le iz njega: ko bi bil bogat, bi kar naprej jedel mesene klobase, kupil bi si škornje in dal svoje dekle učiti klavirja.

Fant je zopet začel z delom in s povešeno glavo šel za plugom. V svoji domišljiji si je ustvaril deveto deželo s klobasami, škornji in dekletom, ki bi igrala na klavir. Nekak načrt za življenje je že bilo to: najljubša jed, lepa obleka in nekaj zmisla za umetnost — više se tudi večina drugih ljudi ne povzpne.

Za mesene klobase mi ni, za škornje tudi ne, čeprav bi jih lahko imel. Česar pa imeti ne morem, je deklet, ki bi igrala na klavir.

Vedel bi že za tako.

Nesreča s Timom se je zgodila tako, kakor sem slutil že tedaj, ko ga je mladi Čresnik nagovoril, naj mu dovoli, da ga bo naslikal. Pač desetkrat je šel ta ničemurni fant v grad, vselej v svoji najboljši služabniški obleki. "Sejo" ima, je rekel te-

daj. Padovka se je porogljivo in posmehljivo smejala.

"Sejo", je rekla, ima župan z občinskimi možmi; tudi njen prejšnji gospodar je vedno trdil, da ima sejo, kadar je hotel izginiti kam "za oglom". Tim je odgovoril prevzetno, da se s tako neolikano žensko sploh ne ražgovarja.

Pripovedoval mi je, da se mora pri teh sejah vedno enako držati. Stoji ob lepem, izrezljanem naslonjaču in drži v roki čašo za sekt. Vselej napolnjeno s pravim sektom. Gospod Čresnik mu natoči vedno lastnoročno. Strašno priljuden da je. To je pripomnil, da je oplazil mene, ker mu še nikoli nisem postregel s sektom. Tim je moral pri slikarju vedno kazati zadovoljen obraz, kar pa mu ni bilo težko, ker je tako lepo ravnal z njim in mu nalival šampanjca; eno nogo je moral prevesti čez drugo, se muzati in nekoliko pomeljkovati z očmi.

Neki dan mi je rekla celo naša dobra Matilda, da je Tim že malo preveč ošaben. Čresnik mu je rekel, da je slika sedaj že gotova, da bo najboljša podoba v njegovi zbirki in da jo bodo gotovo ponatisnili v nekem velikem ilustriranem časopisu. —

O Tim, tako kakor tebi, se je zgodilo tudi tvojemu ničemurnemu pradedu luciferju, ko je strmoglavil iz nebes v pekel. Neki dan je prišel gospod Čresnik k nam in prinesel s seboj pismo, ki mu ga je poslalo uredništvo nekega lista; v pismu je bilo napisano:

"Vaš srčkani 'upijanjeni lakaj' bo v kratkem natisnjen v našem listu."

"Kako — kako upijanjeni lakaj?" je vprašal Tim in prebledel.

"No", se je smejal gospod Čresnik. "Podobi sem dal tak naslov. Pod njo je namreč napisano: 'Upijanjeni lakaj'."

"Saj to — saj to vendar nisem jaz?"

"Seveda — kdo pa?"

Tim se je zrušil. Lakaj — on — Tim — pa lakaj. Ta podla, nizkotna beseda! In povrh še 'upijanjen'! To je bilo še bolj nizkotno. Če bi se glasilo saj 'opit', ali tudi celo 'pijan' — bi v besedi vendar bilo nekaj sile. Toda "upijanjen"? Ta beseda pa je neizmerno smešna.

"Če ne spreminite naslova," je rekel Tim, "se ustrelim."

"Nič ne škoduje," je rekel slikar ravnodušno, "slika je že gotova."

Zage še vedno niso zgradili; z zidavo še niti začeli niso. Zagar je denar, ki ga je prejel za zavarovalnino, zaklenil v železen predal, od katerega se ne premakne več. Če mu kdo svetuje, naj že vendar začne graditi žago, postane sirov, kriči, češ, da ga hočejo opehariti in mu ukrasti denar. Najbrž ni več pri zdravi pameti. O njegovem sinu nihče ni ničesar slišal.

Sosedova Lizika se je zelo izpremenila. Tiha in boječa je kar čez noč postala živahna; lišpa se in v nedeljo hodi na ples. Izpremenila se je iz jeze, da jo je Tonče zaradi Bianke tako preziral.

(Dalje prih.)

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje s 2. strani.)

kaj posebno dobro uspeva sladkorna pesa in pa fižol. — Dalje je mesto Chatsworth, ki je 952 čevljev nad morjem in stoji zapadno od San Fernado Valley. Vlak jo zopet potegne v predor, ki je celih 7369 čevljev dolg. — Potem smo se ustavili v mestu Glendale, kjer smo videli veliko letal in ameriških bombnikov, vsake vrste. Kakih pet minut smo se peljali, pa ni bilo drugega, kot letala, drugo poleg drugega in sam Bog ve, koliko tisoč jih je bilo. Kmalu nato smo privozili v Los Angeles, na novo postajo, ki je stala (samo) 11.000.000 dolarjev in je bila zgrajena leta 1939. Tam smo izstopili in čakali od 6. ure zvečer pa do 8. zvečer ter zasedli California Pullman, ki nas je potegnil proti Chicagi.

Iz Los Angeles smo se odpeljali ko je bila že zvečer tema. Ko smo zjutraj vstali, smo bili že v državi Arizona. To je ena pusta država, kakor Wyoming, New Mexico je nekoliko boljše. Potem smo se pripeljali v El Paso, Texas, kjer sem zopet opazil prav lepo postajo in opazil, da imajo za črnce posebno čakalnico in niso z belimi skupaj. Naj omenim, da je tudi Texas bolj pušča država. — Kansas, kamor smo se pripeljali iz Texas, je že boljši svet in je zlasti za pšenico, katere je vse polno od Texas, pa skoro do Kansas City, šele tam smo opazili nekoliko koruznih polj, pa je toča tam koruzo že malo poškodovala, vse do skoro 25 milj na daleč. — Mesto Kansas City je tudi precej lepo, zlasti od tiste strani, ki se gre ven iz mesta, kajti od strani, s katere

smo prišli v mesto so klavnice, ki niso prav nič posebno prikupne za oči, pa tudi za nos. — Dalje smo se pripeljali v državo Missouri, ki je prav lepa zemlja, v kateri raste največ koruze. Naj omenim, da se kar pozna, kdo je dober farmar in kdo slab. V Kansas so nekateri že vse preorali in zasejali s pšenico za drugo leto, nekateri pa imajo še ves letošnji pridelek za mlatiti, da izgleda po njivah, kakor da so kupi gnoja. — Po državi Iowa je pa kar lepo za pogledat. Koruza je tako temno zelena, kakor da bi gledal na morje in tudi po Illinoisu je lepa koruza.

Okolu 7 ure dne 15. avgusta se peljemo skozi Joliet in sem si mislil. Sedaj bom pa že kmalu doma, vsekakor še dovolj zgodaj, da pojdem k sv. maši. — Tako sem na svoji poti v Kalifornijo in nazaj napravil zares veliko klobaso, saj sem se vozil skozi trinajst držav in veliko sveta videl, kar je bilo za me prav zanimivo, kakor bi bilo tudi za vsakega drugega. — H koncu pozdravim vse Kalifornijčane, s katerimi sem sestel, še posebno pa mojega brata in njegovo soprogo ter se jim še enkrat zahvalim za vse, kar so mi dali. Pozdravim tudi vse, ki so te vrstice brali, listu pa želim mnogo novih naročnikov in dobrih predplačnikov.

Martin Golobich, zast.

— Nad 100.000 Slovencev, največ starčkov in stark se zbirajo nazaj iz Slovenije v Srbijo. Ti reveži so brez vsakih sredstev. Pomagajmo jim s prispevki! Amerikanski Slovenci sprejema prispevke v ta namen in jih bo izročil odboru Jugoslovanske pomožne orga-

Pisano polje

J. M. Trunki

Hitler je ponudil dr. Mačku ta politika je trd oreh za vsakega, ki se ob njo obregne.

Vatikan Hrvaške še ni priznal, pač pa priznava še vedno obstoječo jugoslovansko vlado, dasi te vlade ni več v Jugoslaviji in je morala iti v London in bo morda morala iti še kam drugam. Takoj so udarili na Vatikan, pa so udarili le same sebe.

Da med Stalinom in Anglijo in Ameriko ne more iti vse kakor z žajfo namazano, je povsem umevno, in neke vesti že danes javljajo, da so težkoče. Stalin se ne bo izpremenil kar čez noč, niti se ne bodo Angleži ali Amerikanci. Zadeva Iran in izhoda v Perzijsko morje je utegne delati še dosti preglavic, ako pomaga ruska zima Hitlera zmurniti. Stalin bo ostal Stalin in Rusija bo ostala Rusija in ostala pri smernicah Rusije, na kakršne je Ruse opozoril že Peter Veliki. Počakajmo.

Stalin in vsa Rusija je bila vseh zadnjih 20 let silno zapeta in prav posebna zapeta glede vojaške sile. Skrivnosti ni mogel prodreti noben vojaški atešej. Hopkins je po naročilu Roosevelta odšel v Moskvo. Bajje je nekaj zvedel, in na podlagi njegovih poizvedb sta se sestala Churchill in Roosevelt. Ali je izvedel vso resnico, kako je z vojaško silo Stalina? Hitler gre le naprej, dasi se Stalin junaško brani. To bi kazalo, da je nekaj na ruski vojni sili, ampak kazalo bi tudi, da ni dosti, ker je Hitlerova sila večja od Stalinove sile. Zopet pa se je prikazala — zagonetka. Prvič je odpor zagonetka še danes. Drugič je pohod v Iran enaka zagonetka, ker nekaj sil je le treba za ta pohod in bi bile te sile tako potrebne zoper Hitlera. Trejtij je največja zagonetka, da je Stalin pokazal zobe Japoncem, ako bi delali kake težkoče pri ameriškani pomoči skozi Vladivostok. Polne roke ima ta Stalin zoper Hitlera, pa gre še v Iran in kaže pest Japoncem! Navaden človek bi sodil, da morda le blufa, ali pa ima za seboj silo, ki je vsemu svetu le zagonetka. Ta zagonetna Rusija s svojim Stalinom vred!

Well, papež je Rimljan in človek in ostane Rimljan in človek, dasi sedi na papeževem prestolu, je glava katoliške cerkve. Kako on kot Rimljan ali Lah presoja zadevo "Hrvaške" po Hitlerjevi in Mussolinijevi milosti, je njegova zadeva osebna zadeva, kakor je to osebna zadeva vsakega Hrvat, ki je zdaj v tretjih nebesih ali celo v devetih nebesih, ko je prišlo do Hrvaške. Osebna papeževa zadeva je, ako je sprejel v avdienci Paveliča. Tu se lahko repenčite ako ste morda ogorčeni. Tisti sprejem pa nikakor ni zadeva Vatikana, kolikor je z izrazom "Vatikan" izražena politika katoliške cerkve napram neki državi. Ako so bili neki silno ogorčeni radi avdijske Paveliča pri papežu, so bili ogorčeni, ker ne znajo ločiti osebnosti papeža od Vatikana. Napadali so Vatikan, pa so se urezali, kakor se je pokazalo prav te dni.

Italijanska vlada je seve vsa za Hrvaško. Ampak pri Vatikanu je akreditiran jugoslovanski zastopnik in jugoslovanska vlada tudi po vaticanski sodbi še vedno obstaja. Mussoliniju je to trn v peti, in laška vlada je tega jugoslovanskega zastopnika izgnala. Zdj se je prigodilo, da se je Vatikan postavil po robu laški vladi in se zavzel za pravilno akreditiranega jugoslovanskega zastopnika. Prezgodaj toraj ste napadali Vatikan, ker politika tega Vatikana sicer ne spada med dogme, ampak

KRASEN KRIŽ

kateri tvori pripravo, ki se rabi ob času previdevanja bolnikov. Narejen je po novem praktičnem načinu iz tako zvanega "Wood Fiber" materiala. Visok blizu 11 inčev. Narejen tako, da se vsa priprava, kot svečke, flaška za blagoroljivo vodo, bat, prtič, žilčke zloži v križ. Nato se načelna vtrana križa zapre kot pokrov in imate krasen križ za obesiti na steno. Narejen je v lepi orebovi barvi. Križ je vlit iz tepe svetle medenine. Te križe so začeli izdelovati pred kratkem kot posebno noviteto in se radi praktičnosti zelo prodajajo.

STANE S POŠTNO: \$2.50

Znesek je poslati v Money order ali čeku z naročilom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

IZREDNA PRILIKA

za ljubitelje lepega povestnega berila se nudi samo za nedoločen čas, ko je na izredni razprodaji krasna knjiga 416 strani, ki vsebuje krasno povest

'Ena božjih Cvetk'

stane po redni ceni \$1.00, zdaj za nedoločen čas na razprodaji samo

50 centov

V zalogi je le omejeno število teh knjig, sezite po nji takoj, zdaj, ko je vam na razpolago za polovično ceno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Rojak se je čudil

kako je mogoče, da njegov сосед Frank ve toliko novega, ve toliko o raznih postavah, zakonih in marsičem drugem. Vse ve in ljudje ga poslušajo ko pripoveduje to in ono v družbi. On sam pa je tak nevednež. Nekega dneva je to "pogruntal". Videl je, da сосед rojak vsak dan stalno čita "Amerikanskega Slovenca", kjer so najnovejše vesti, vsa razna druga pojasnila in pouk o tem in onem. Naročil si ga je tudi on in zdaj je tudi on o vsem točno informiran. Naročite si dnevnik "Am. Slovenec" tudi vi. Stane za celo leto \$5.00, za pol leta \$2.50; za Chicago in inozemstvo \$6.00 letno; za pol leta \$3.00. Naročnino pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dežite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

Nove plačilne knjižice

ZA DRUŠTVA K. S. K. J.

Trpežne vezane v platno, narejene za 12 let. Velikost 4 1/2 x 3 inčev, primerna velikost za šep. Tiskane na dobrem pisnemem papirju s pivniki, po kakorinih društva vedno poprašujejo. Na platnice pride tiskano ime društva, ki jih naroči.

50 knjižic — \$8.50 — 100 knjižic — \$13.75

Pri višjih naročilih dodaten popust.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois